

Undersökning om betydande miljöpåverkan

**Detaljplan för del av Stockby 1:298 (Stenhamra skolområde) på Färingsö i
Ekerö kommun, Stockholms län dnr 2013:18**

Version 8 - 2019-03-28

Detta dokument och tillika verktyg innehåller sju checklistor för att underlätta undersökningen om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Verktöget är anpassat för att kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra. Under 2018 - 2019 pågår revidering av verktöget för att anpassa till ny lagstiftning som gäller från och med 1 januari 2018.

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra detaljplanen bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva förutsättningarna för att anlägga en ny skola och idrottshall i Stenhamra, inklusive tillhörande utemiljöer och ytor för angöring och parkering. Skolan ska ersätta den befintliga Stenhamraskolan, men ha plats för fler elever för att möta kommunens befolkningsutveckling. Detaljplanen ska möjliggöra en utveckling av Stenhamra skolområde med stort fokus på högkvalitativa offentliga miljöer och stärkt tillgänglighet för gående och cyklister, bland annat genom förbättrade kopplingar mellan centrum, skolområdet och närliggande rekreationsområden. Planen ska reglera utformning och placering av ny bebyggelse för att skapa en god helhet tillsammans med befintliga skolbyggnader, samt att värna naturvärden på platsen.

Skolområdets utemiljöer ska dels utgöras av välgestaltade skolgårdar för de båda skolorna och dels av en gemensam aktivitetsyta som kan nyttjas av alla Stenhamrabor. Inom planområdet finns naturvärden som ska värnas och inkorporeras i gestaltningen av skolgårdarna.

Huvuddrag

Planområdet ligger norr om Stenhamra centrum och omfattar cirka 8 ha. Det innehåller dels den befintliga Uppgårdsskolan, årskurs 7-9, samt individuella gymnasiet, dels stora obebyggda ytor norr om skolområdet. Dessa innehåller idag bland annat en dåligt nyttjad grusfotbollsplan, ett par tennisbanor och tidigare öppen mark som nu är igenvuxen med träd och buskvegetation. Större delen av området är idag planlagt för skoländamål, men med en begränsad bygggrätt. Då Stenhamraskolan, årskurs F-6 ska flyttas till området och ge plats för fler elever i större lokaler och en ny idrottshall, behöver detaljplanen ändras för att möjliggöra den nya bebyggelsen.

Planen innebär att en ny skolbyggnad för cirka 720 elever i två våningar samt en fullstor idrottshall med anslutande lokaler för fritidsverksamhet möjliggörs i området. Mellan den nya och gamla Uppgårdsskolan planeras ett aktivitetsområde på skolgårdsområdet som kan fungera som en målpunkt även på kvällar och helger för en bredare allmänhet. Ett större skolgårdsområde, anpassat efter befintliga naturvärden, placeras öster och norr om den nya skolbyggnaden. Avsikten är att den nya Stenhamraskolan tillsammans med Uppgårdsskolan ska utgöra ett sammanhållet campusliknande område med en varierad utemiljö anpassad efter barn i alla åldrar.

Utmed planområdets västra gräns planeras för en förlängning av Uppgårdsvägen, kompletterad med gång och cykelbanor. Denna är tänkt att ansluta till Solbackavägen norr om Stenhamra och utgöra en ny huvudgata, som avlastar Solbackavägen genom centrum. Utmed planområdets östra gräns löper ett parkstråk som kopplar samman centrala Stenhamra med omgivningen.

Sammanvägd bedömning

[Med datum för ställningstagande.] Kompetens inom samhällsplanering och miljöstrategisk verksamhet har medverkat i arbetet och bedömningen.

Hantering

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med 6 kap. 6 § 2 MB.

Om en strategisk miljöbedömning *ska* göras, ska kommunen istället samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med 6 kap. 9 § MB.

Samråd har genomförts med [ingen myndighet har givits tillfälle att yttra sig i dagsläget].

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej

	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
2 § miljöbedömningsförordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		X

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer

Beskrivning	<p>En övergripande kulturmiljöutredning har tagits fram inom ramen för planarbetet med detaljplanen för Stenhamra centrum (Detaljplan för Stockby 3:19 mfl, Stenhamra centrum del 2) som översiktligt inventerar, värderar och beskriver kulturvärdena inom planområdet och dess omgivningar (Norconsult, 2021). Utredningen inkluderar även de bebyggda delarna av det aktuella planområdet.</p> <p>Uppgårdsskolans högstadium togs i bruk under vårterminen 1980. Skolan är ett bra exempel på tidstypisk skolarkitektur där klassrummen är placerade kring gemensamma ljusgårdar. Området kring Uppgårdsskolan pekas ut som kulturhistoriskt värdefullt i kulturmiljöutredningen, med skolans karaktäristiska planform och bebyggelse som värdebärande element.</p> <p>Uppgårdsskolans omgivningar är delar av Stenhamras tidigare gårds- och odlingslandskap. Gårds- och odlingslandskapet i Stenhamra har fler och tydligare värdebärande egenskaper inom centrumområdet, men i grönområdet väster om skolan är rester av gårds- och odlingslandskapet synligt genom grova lövträd som står kvar i anslutning till den tidigare bybebyggelsen. Norr om skolan finns många samlingar av fruktträd som bland annat är rester av den inriktning mot fruktodling som jordbruket på Färingsö fick i början av 1900-talet.</p>
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

Beskrivning | Inget skyddat eller utpekat objekt eller område kan antas påverkas av planen.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.

Beskrivning | Planförslaget innebär att områdets tidstypiska skolbebyggelse kompletteras med nya byggnader, vilka ges ett tydligt släktskap med de befintliga. Området kommer att kompletteras med en ny idrottshall med tillhörande angöringsytor och parkeringar, flera nya och upprustade bollplaner och andra aktivitetsytor samt en ny F-6-skola. Nya gång- och cykelvägar, bilvägar, angöringsytor och parkeringsplatser kommer att byggas i anslutning till de nya anläggningarna. Delar av de rester av gårds- och odlingslandskapet som finns inom området kommer att bebyggas.

Uppgårdsskolan, Individuella gymnasiet och den befintliga idrottshallen bevaras i dess nuvarande utformning. 1980-talets skolarkitektur kommer fortsatt att vara läsbar i området.

Tillkommande bebyggelse kommer att innebära en påverkan på det tidigare odlingslandskapet genom att delar av den tidigare öppna dalgången bebyggs. Delar av odlingslandskapet, till exempel rester av kulturträd, kommer att kunna sparas och utgöra en del av den nya skolgården. Skolgården kommer också i stor del att kunna behålla delar av dalgången öppen.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?

Nej

Kommentar | Ingen påverkan på befintlig bebyggelse är aktuell i dagsläget, men planen ger utrymme för kompletteringar av befintliga byggnadsvolymer. En eventuell tillbyggnad till befintliga byggnader kan komma att påverka det kulturhistoriska värdet, men planen bedöms bidra till ett stärkt skydd av kulturmiljön eftersom tidigare gällande detaljplan medgav utbyggnad utan att styra dess utformning.

I nuläget pågår igenväxning av odlingslandskapet och de alternativa scenarier som är relevanta att jämföra aktuellt planförslag med är antingen en fortsatt igenskögning av området eller ytterligare bostadsbebyggelse. I jämförelse med dessa scenarier bedöms alternativet med skola och tillhörande skolgård vara mer gynnsamma för upplevelsen av kulturlandskapet.

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken)

Beskrivning

En naturvärdesinventering med syfte att beskriva och värdera naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald har genomförts för planområdet (Calluna, 2022).

Sex stycken naturvärdesobjekt av påtagligt eller visst naturvärde (naturvärdesklass 3 respektive 4) har identifierats i området.

Två naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde har avgränsats i den norra delen av planområdet som utgörs av en igenväxande gräsmark med en mångfald av blommande och bärande träd och buskar såsom päron, apel och hagtorn. Det första objektet utgörs av hela igenväxningsområdet, som även sträcker sig utanför planområdet. Inom området har även en stor mängd naturvärdesträd identifierats. Inom området har naturvårdsarterna stor blåklocka och gråskimlig fladdermus påträffats. Det utpekade området sträcker sig även utanför planområdet och omfattar hela igenväxningsmarken. Det andra objektet är en del samma igenväxningsmark där koncentrationen av bärande träd och buskar är särskilt hög. Hela området har stor potential att få mycket höga estetiska och ekologiska värden.

Fyra naturvärdesobjekt med visst naturvärde har avgränsats i det övriga planområdet. Dessa utgörs av ett dike som är tätt bevuxet av vass och kaveldun, en trädridå som löper längs med diket och innehåller bland annat oxel, rönn och hassel, ett buskage innehållandes främst sälj samt ett bryn med en variation av träd och buskar varav flera är blommande och bärande.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)

Beskrivning

Inom planområdet finns en allé bestående av elva stycken oxlar som är belägna vid parkeringen utanför Uppgårdsskolans västra entré. Alléträd omfattas av generellt biotopskydd enligt 7 kap 11§ miljöbalken. Allén ingår i ett naturvårdsobjekt med visst naturvärde, som utöver allén även innefattar en brynmiljö och en upplagsplats med blommande och bärande träd samt fältskikt.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.		
Beskrivning	<p>Planförslaget innebär att stora delar av det idag relativt orörda naturområdet i den norra delen av planområdet tas i anspråk för den nya skolgården. Skolområdets disposition och tänkta användning innebär att merparten av det värdefulla naturområdet i områdets norra del placeras inom skolgårdsområde eller planläggs som park. Avsikten är att skolgården ska utformas så att värdefulla träd och annan vegetation kan sparas och utgöra ett kvalitativt tillskott till skolgårdsmiljön. Området kommer emellertid delvis att hårdgöras och områdets vilda karaktär förändras.</p> <p>Detaljplanen skyddar delar av den vegetation som bedöms som värdefull med planbestämmelser om trädfällningsförbud. Dessa bestämmelser omfattar bland annat merparten av oxelallén, delar av träden utmed diket samt särskilt värdefulla träd utpekade i naturvärdesinventeringen inom skolgårdsområdet. I det fortsatta arbetet kommer det att studeras huruvida de alléträd som behöver tas ned kan kompenseras inom planområdet.</p> <p>Diket planeras att tas bort/kulverteras i stora delar för att ge plats för det planerade idrottshallen, skolbyggnaden och skolgården. Närliggande vegetation såsom den trädrad som kantar diket bevaras i den mån det är möjligt.</p> <p>I inventeringen konstateras det att underlaget inte är tillräckligt för att bedöma om planen riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen för gråskimlig fladdermus. I kommande skede bör en artskyddsutredning tas fram för att säkerställa att arten inte riskerar att påverkas av den föreslagna utvecklingen. Observationerna som ligger till grund för bedömningen har dock gjorts utanför inventeringsområdet. För övriga identifierade naturvårdsarter riskerar planen inte att utlösa något förbud enligt artskyddsförordningen.</p>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
Kommentar	<p>Genomförandet av detaljplanen bedöms medföra måttliga negativa konsekvenser ur naturmiljösynpunkt. Den igenväxningsmark av påtagligt naturvärde som identifieras i naturvärdesinventeringen är betydligt större än den del som påverkas av den planerade skolgården och sträcker sig utanför planområdet. Skolgårdens utformning har anpassats för att bevara värdefulla träd i den utsträckning det är möjligt.</p> <p>Jämfört med gällande detaljplan, som medger bebyggelse på stor del av området, innebär det aktuella planförslaget att fler av områdets naturvärden skyddas.</p> <p>Gråskimlig fladdermus observerades inte inom inventeringsområdet.</p>	

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Mötesplatser

Beskrivning	Sociala värden inom planområdet idag utgörs av befintliga skolbyggnader med tillhörande friytor och skolvägar, tennisplaner och bollplaner samt en idrottshall. Inom planområdet finns även ett grönområde som inte nyttjas som rekreationsområde idag. Området ligger i nära anslutning till Stenhamraspåret och har goda anslutningar till Borgenparken som båda utgör viktiga rekreationsområden för Stenhamra.
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)

Beskrivning	Planområdet omfattas, i likhet med hela Ekerö kommun, av ett riksintresse för rörligt friluftsliv. Inom området skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna om riksintressen i enlighet med 4 kap. 2 § utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter (4 kap. 1 § MB).
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.

Beskrivning	Förslaget innebär att den befintliga grusplanen bebyggs med en ny F-6-skola för 720 elever och att grönområdet norr om skolan omvandlas till en skolgård. En ny idrottshall samt flera nya bollplaner och aktivitetsytor planeras. I den nordöstra delen av planområdet föreslås ett nytt gång-och cykelstråk som stärker tillgängligheten mellan centrala Stenhamra, skolområdet och Stenhamraspåret. Tennisplanerna planeras att flyttas till ett nytt läge mer centralt i Stenhamra.
--------------------	--

	<p>Skolan flyttas från ett mer centralt läge till ett mer perifert vilket kommer att innebära längre skolväg för vissa elever.</p> <p>En ny skola med plats för fler elever bidrar till att trygga tillgången på skolplatser i Stenhamra för att möta behov från en växande befolkning.</p>
Bedömning av påverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Nej
Kommentar	<p>Planförslagets påverkan på de sociala värdena bedöms främst vara positiv.</p> <p>Flytten av skolan innebär en risk för negativ påverkan eftersom en vissa barn kommer att få en längre skolväg. Samtidigt innebär den nya skolan en stor potential till positiva konsekvenser genom en ny och ändamålsenlig skolbyggnad samt nya och upprustade utemiljöer.</p> <p>Risken som den längre skolvägen för med sig hanteras genom stort fokus på trygga och gena gång- och cykelvägar mellan centrala Stenhamra och skolområdet.</p> <p>Grönområdet som ianspråkats som en del av skolområdet nyttjas inte som rekreationsområde idag. Planförslaget bedöms vara förenligt med riksintresset då det inte tar i anspråk någon mark som kan anses betydande för riksintresset för det rörliga friluftslivet eller turismen.</p>

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturreсурser med högre förnyelseförmåga:

- Färskvatten (ytvattentillgångar)

Övriga materiella värden:

- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning	Dagvatten från planområdet avrinner till Långtarmen och Hilleshögviken i Mälaren. Mälaren utgör dricksvattentäkt för hela Stockholms län. Inom planområdet finns VA-ledningar, bil-, gång- och cykelvägar samt parkeringsplatser till Uppgårdsskolan.
--------------------	--

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)

Beskrivning	Planområdet ligger inom yttre skyddszon för vattenskyddsområde för östra Mälaren, inom vilket särskilda föreskrifter har tagits fram i samverkan mellan Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholm Vatten, Norrvatten och Ekerö kommun.
--------------------	--

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning	Påverkan på dagvattenkvaliteten har utretts (Afy, 2022) och nödvändiga åtgärder har inarbetats i planförslaget. Den ökade belastning på recipienterna som den nya bebyggelsen tillför hanteras genom åtgärder för fördröjning och rening inom planområdet. Planförslaget innebär en omdisponering av parkeringsplatserna i området och en påverkan på befintliga parkeringsplatser. Flera nya parkeringsplatser föreslås tillskapas för att försörja den nya skolan och idrottshallen. Befintliga materiella värden såsom såsom bil-, cykel-, och gångvägar rustas upp och nya stråk tillkommer.
--------------------	--

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kommentar	Planens påverkan bedöms ej vara betydande då förändringarna bedöms ge positiva effekter genom en reducerad negativ effekt på ytvattnet, upprustning av befintliga materiella värden och tillskapande av nya parkeringsplatser samt bil-, cykel- och gångvägar.	

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning	<p>Risk för översvämning och konsekvenser av skyfall har utretts i en dagvatten- och skyfallsutredning (Afry, 2022). Det föreligger ingen risk för översvämning inom planområdet.</p> <p>Utifrån de erhållna analysresultaten rörande provtagen jord är Norconsults samlade bedömning att risken är låg för negativ inverkan för människor eller miljö från föroreningar inom området. Av analyserade prov påvisades ämnen i nivå med och över Naturvårdsverkets generella riktvärden för Känslig Markanvändning (KM). Inga halter påvisades över Naturvårdsverkets generella riktvärden för Mindre Känslig Markanvändning (MKM).</p> <p>Planförslaget innebär att Uppgårdsvägen byggs ut i delar av det vägreservat som är utpekad i gällande översiktsplan, det kommer att generera trafikbuller som är störande för omgivningen. Den nya skolan kommer även att generera fler transporter längs med Uppgårds skolväg och Uppgårdsvägen.</p>
--------------------	--

- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)

Beskrivning	<p>Mälaren-Långtarmen har idag klassningen Måttlig ekologisk status och Ej god kemisk status. Utslagsgivande för den ekologiska statusen är förekomsten av koppar och för den kemiska statusen är överskridna gränsvärden för antracen, tributyltenn (TBT), kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyleterar (PBDE).</p> <p>Mälaren-Hilleshögviken har idag klassningen Måttlig ekologisk status och Ej god kemisk status. Utslagsgivande för den ekologiska statusen är övergödning. För den kemiska statusen har en sammanvägd bedömning för alla prioriterade ämnen varit avgörande för klassningen.</p>
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.

Beskrivning	<p>Planförslaget har anpassats för att ge utrymme till hantering av dagvatten och skyfall och minska belastningen på recipienterna.</p> <p>Utbyggnaden av Uppgårdsvägen och tillkommande transporter till och från den nya skolan kommer att leda till ökat trafikbuller i området. Naturvårdsverkets rekommendation om riktvärde för buller på skolgårdar överskrids endast i en del av skolgården som inte är planerad att användas för pedagogisk verksamhet.</p>		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej	
Kommentar	<p>Ovan identifierade risker bedöms inte medföra risk för betydande miljöpåverkan. De risker för dålig boendemiljö som buller och markföroreningar medför hanteras genom anpassningar av planförslaget.</p> <p>Vattenförekomsterna uppnår ej god kemisk och ekologisk status idag. Vattenförekomsterna är förvisso känsliga, men sammantaget bedöms planförslaget innebära en minskad belastning på recipienterna genom åtgärder för fördröjning och rening.</p>		

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser

Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
--	--	-----

Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej
--	--	-----

Betydande miljöpåverkan

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
---	--	-----

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
--	--	-----

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
---	--	-----

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
--	--	-----

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
---	--	-----

Bedömning	Inget värde bedöms påverkas i betydande grad.	
------------------	---	--

Påverkans totaleffekt

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
--	----	--

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
---	----	--

Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	
--	----	--

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
---	----	--

Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	
--	----	--

Bedömning	<p>Påverkan förväntas på kultur- och naturvärden samt sociala och materiella värden, dock antas påverkan ej vara av betydande omfattning.</p> <p>Förslaget innebär att en befintlig grusplan bebyggs med en ny F-6-skola för 720 elever och att grönområdet norr om grusplanen omvandlas till en skolgård. En ny idrottshall samt flera nya bollplaner och aktivitetsytor planeras. I den nordöstra delen av planområdet föreslås ett nytt gång-och cykelstråk som stärker tillgängligheten mellan centrala Stenhamra, skolområdet och Stenhamraspåret. Utvecklingen innebär tillkommande sociala och materiella värden i området. Flytten av skolan innebär en risk för negativ påverkan på sociala värden som hanteras genom anpassningar av planförslaget.</p> <p>Utvecklingen innebär en påverkan på identifierade naturvärden i området. Områdena med högst naturvärden kommer inte att bebyggas utan inordnas i den nya strukturen och bli en del av den nya Stenhamraskolans skolgård. Skolgården utformas med stor hänsyn till naturvärden, ett visst slitage kommer dock inte att kunna undvikas och delar av träd och fältskikt kommer att tas bort och ersättas med olika slags skolgårdsfunktioner.</p>
------------------	---

	<p>Planområdet har kulturhistoriska värden i form av rester av Stenhamras gårds- och odlingslandskap och karaktäristiska exempel på 1980-talets skolarkitektur. Befintliga skolbyggnader kommer att bevaras i sin nuvarande form, men delar av resterna av gårds- och odlingslandskapet kommer att bebyggas.</p> <p>De risker som identifierats för hälsa och miljö är av ringa karaktär och hanteras genom anpassningar av planförslaget.</p>
--	--

Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.

Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?

Beskrivning Nej.

Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.

Beskrivning Detaljplanen föreslår en ny skola som ersättning för Stenhamraskolan som föreslås rivas. Platsen för den befintliga Stenhamraskolan föreslås exploateras med bostäder enligt detaljplan för del av fastigheten Stockby 3:19 mfl (Stenhamra centrum). Allmänheten har ett intresse i skolans lokalisering. Skolan kommer fortsatt att vara belägen på gång- eller cykelavstånd för de flesta berörda eleverna och ha god kollektivtrafiktillgång. Behovet av information bedöms inte vara av betydande grad.

Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?

Beskrivning I anslutning till den aktuella detaljplanen pågår för närvarande två andra detaljplaner som alla syftar till att på olika sätt möjliggöra Stenhamras framtida utveckling i enlighet med gällande översiktsplan för Ekerö kommun. Detaljplanen för del av fastigheten Stockby 3:19 (Stenhamra centrum) syftar till att möjliggöra förtätning med småstadsbebyggelse, och är särskilt nära sammankopplad med den aktuella detaljplanen. Den andra detaljplanen möjliggör två nya förskolor i anslutning till centrum.

Området pekas ut som utvecklingsområde i Ekerö kommuns översiktsplan, och platsen ligger inom tätortsbandet där merparten av kommunens nytillkommande bebyggelse föreslås tillkomma.

I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?

Beskrivning Detaljplanen bedöms inte generera negativ miljöpåverkan inom andra planer.

I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?

Beskrivning Detaljplanen bedöms genom planläggning av ytor för rening och fördröjning innebära en förbättring av möjligheten att nå miljö kvalitetsnormerna för ytvatten för vattenförekomsterna Mälaren-Långtarmen och Mälaren-Hilleshögviken.

Motiverat ställningstagande

Sammantaget bedöms planen inte ge upphov till betydande miljöpåverkan. Detaljplanens genomförande bedöms innebära en begränsad påverkan på samtliga bedömda värdekategorier.

Tillkommande bebyggelse och infrastruktur innebär att befintliga natur- och kulturvärden försvinner,

men de områden som pekats ut som mest värdefulla bevaras och inordnas i en ny miljö.

Planförslaget innebär att sociala och materiella värden stärks, de positiva effekterna kan stärkas ytterligare genom anpassningar av planförslaget och medveten gestaltning.

Förekommande risker för människors hälsa och miljön hanteras genom anpassningar av planförslaget.

Bilaga 1

Kulturvärden

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen:

- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
- Världsarv (Information)

Naturvärden

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen)
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB,
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB
- Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB

- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
- Världsarv
- Biosfärsområden
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen
- Skyddade marina områden enligt OSPAR
- Skyddade marina områden enligt HELCOM

Sociala värden

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utvistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB
- Världsarv
- Biosfärsområden

Materiella värden

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälsa- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)

- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19–20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21–22 §§ MB)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Risker för människors hälsa eller för miljön

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft
- Miljö kvalitetsnorm för buller
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö